

NTK

50°6'14.083"N, 14°23'26.365"E

Národní technická knihovna
National Technical Library

210 mm

Virtuální národní fonotéka

PhDr. Iva Horová

(iva.horova@techlib.cz)

Mgr. Iva Malinová

(iva.malinova@techlib.cz)

Naše poslání

- péče o **webový portál VNF** a jeho rozvíjení
 - (informace o existenci, lokaci a podobě zvuk. dokumentů)
- **nebudujeme fyzický archiv** zvukových nosičů
- **propojujeme odborníky** na ZVUK
- shromažďujeme **komplexní know-how** o problematice zvukových dokumentů

<https://www.narodnifonoteka.cz/>

NTK

VIRTUÁLNÍ NÁRODNÍ FONOTÉKA

0 položek

To se mi líbí 162

Q Hledat

Pokročilé vyhledávání

Možnosti vyhledávání

- Historie vyhledávání
- Pokročilé vyhledávání

Objevte více

- Procházení katalogu

...aby každý stát soustředil a uchoval v nějaké národní diskotéce cenné desky obsahující jednak národní folklór, jednak vynikající díla domácích skladatelů nebo výkonných umělců a uměleckých souborů, pokud jsou nahrána na gramofonových deskách. Tak by vznikl skutečný archiv národní hudby v autentickém a vrcholném provedení, archiv sloužící k mezinárodní propagaci domácího umění, k rozšiřování rádiem, k vědeckému studiu atd. – věc jistě žádoucí.

Karel Čapek

O projektu

Obsah a cíle VNF

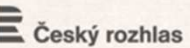
Virtuální národní fonotéka má za cíl informovat o existenci, místě uložení a podobě daného zvukového dokumentu.

Poskytovatelé dat

 MORAVSKÁ ZEMSKÁ KNIHOVNA

 Národní knihovna České republiky
National Library of the Czech Republic

 Český rozhlas

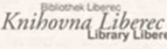
 SUPRAPHON

 Městská knihovna v Praze

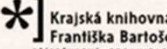

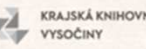

 Knihovna Liberec
Library Liberec

 Krajská knihovna Františka Bartoše
PRÍSPĚVOKOVÁ ORGANIZACE

 KRAJSKÁ KNIHOVNA VYSOČINY

 KMHR
Knihovna města Hradce Králové

 Knihovna Jiřího Mahena v Brně

 MěK
Městská knihovna v Přerově

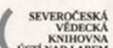
 Městská knihovna Ústí nad Orlicí

 Radioteka.cz

 RADIOSERVIS

 audioteka.cz

 SEVEROČESKÁ VĚDECKÁ KNIHOVNA ÚSTÍ NAD LABEM

 KNIHOVNA

Program semináře

1. Proč jsou zvukové dokumenty ohroženy. Stručně z historie nahrávání zvuku
2. Aktuální situace v ČR
3. Virtuální národní fonotéka

PŘESTÁVKA

4. Příklady dobré praxe v zahraničí
5. Zpracovávání zvukových dokumentů. Průzkumy v paměťových institucích
6. Zásady ochrany a digitalizace zvukových dokumentů. VISKy
7. Diskuse

Program semináře

1. Proč jsou zvukové dokumenty ohroženy. Stručně z historie nahrávání zvuku
2. Aktuální situace v ČR
3. Virtuální národní fonotéka

PŘESTÁVKA

4. Příklady dobré praxe v zahraničí
5. Zpracovávání zvukových dokumentů. Průzkumy v paměťových institucích
6. Zásady ochrany a digitalizace zvukových dokumentů. VISKy
7. Diskuse

Proč uchovávat a chránit zvukové dokumenty?

- Řešit komplexně digitalizaci, ochranu a zpřístupňování ZD
- ZD = záznamy hudby (různé žánry) a mluveného slova (jazyk, literatura, tradice, znalosti...)

- ochrana/záchrana národního kulturního dědictví
- neexistence "národní" instituce

NTK

50°6'14.083"N, 14°23'26.365"E

Národní technická knihovna
National Technical Library

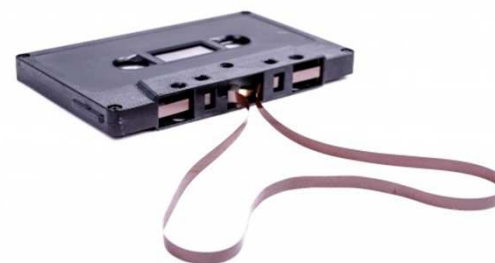
VIRTUÁLNÍ
NÁRODNÍ
FONOTÉKA
www.narodnifonoteka.cz

210 mm

Proč jsou zvukové dokumenty ohroženy - KVÍZ č. 1

- ot. č. 1: **Které nosiče jsou ohrožené a čím (proč)?**

Proč jsou zvukové dokumenty ohroženy

- Fyzická degradace nosičů
 - každý dosud vynalezený nosič podléhá degradaci
- Zastarávání technického vybavení
 - pro řadu ZD neexistuje původní reprodukční zařízení či jiné potřebné komponenty
- Vědomosti odcházejí s odborníky oboru
 - sběratelé/fandové, opraváři/technici

Důležité faktory komplexní péče o ZD

- stav evidence a katalogizace
- podmínky pro skladování
- omezit ohrožující činitele
- přehrávací technika
- poučené pečující osoby
- nutnost pravidelných kontrol obsahu
- nároky na pracovní kapacity a finance
- ochrana x dostupnost
- digitalizace a redigitalizace → jediná cesta k trvalé záchraně

Historie zvuku - KVÍZ č. 2

- ot. č. 2: **Kdo a kdy vynalezl záznam zvuku?**
- ot. č. 3: **Jaký je nejstarší nosič zvuku?**
- ot. č. 4: **Co bylo původně účelem?**

fonograf - patentovaný ve Francii 25. 3. 1857
vytvářel jen vizuální obraz zvuku, nedokázal zpětně nahrávku přehrát
(narozdíl od Edisonova fonografu z r. 1877)

Phonograph

From Wikipedia, the free encyclopedia

[Jump to navigation](#)

*"Turntable" redirects here. For its use as a musical instrument, see Turntablism. For other uses, see Turntable (disambiguation).
"Gramophone" and "Record player" redirect here. For other uses, see Gramophone (disambiguation).
Not to be confused with Phonogram.*

The **phonograph** is a device for the mechanical recording and reproduction of sound. In its later forms, it is also called a **gramophone** (as a trademark since 1887, as a generic name in the UK since 1910) or, since the 1940s, a **record player**. The sound vibration waveforms are recorded as corresponding physical deviations of a spiral groove engraved, etched, incised, or impressed into the surface of a rotating cylinder or disc, called a "record". To recreate the sound, the surface is similarly rotated while a playback stylus traces the groove and is therefore vibrated by it, very faintly reproducing the recorded sound. In early acoustic phonographs, the stylus vibrated a diaphragm which produced sound waves which were coupled to the open air through a flaring horn, or directly to the listener's ears through stethoscope-type earphones. The phonograph was invented in 1877 by Thomas Edison.^{[1][2][3][4]} While other inventors had produced devices that could record sounds, Edison's phonograph was the first to be able to reproduce the recorded sound. His phonograph originally recorded sound onto a tinfoil sheet wrapped around a rotating cylinder. A stylus responding to sound vibrations produced an up and down or hill-and-dale groove in the foil. Alexander Graham Bell's Volta Laboratory made several improvements in the 1880s and introduced the *graphophone*, including the use of wax-coated cardboard cylinders and a cutting stylus that moved from side to side in a zigzag groove around the record. In the 1890s, Emile Berliner initiated the transition from phonograph cylinders to flat discs with a spiral groove running from the periphery to near the center, coining the term *gramophone* for disc record players, which is predominantly used in many languages. Later improvements through the years included modifications to the turntable and its drive system, the stylus or needle, and the sound and equalization systems.

The disc phonograph record was the dominant audio recording format throughout most of the 20th century. In the 1980s, phonograph use on a standard record player declined sharply due to the rise of the cassette tape, compact disc, and other digital recording formats. However, records are still a favorite format for some audiophiles, DJs and turntablists (particularly in hip hop and electronic dance music), and have undergone a revival in the 2010s. The original recordings of musicians, which may have been recorded on tape or digital methods, are sometimes re-issued on vinyl.

Contents

- 1 Terminology
 - 1.1 United Kingdom
 - 1.2 United States
 - 1.3 Australia
- 2 Early history
 - 2.1 Predecessors to the phonograph
 - 2.2 Phonautograph
 - 2.3 Paleophone
 - 2.4 The Early Phonographs
 - 2.5 Early machines
 - 2.6 Introduction of the disc record
 - 2.7 Oldest surviving recordings

https://en.wikipedia.org/wiki/Phonograph#mw-head:ents_at_the_Volta_Laboratory

Thomas Edison with his second phonograph, photographed by Levin Corbin Handy in Washington, April 1878

Edison wax cylinder phonograph, circa 1899

Stručně z historie nahrávání zvuku (1)

- **1891** první známá nahrávka na fonoválečku na českém území
- **1901** první známá nahrávka na gramofonové desce v českém jazyce
- **1923** první vysílání Českého rozhlasu (Radiojournalu)
- **1928–1934** snaha ČAVU vybudovat "velký, všestranný a obecně užitečný archiv gramofonický a fonografický"
- **1930** založení prvních českých gramofonových firem ESTA a Ultraphon

Stručně z historie nahrávání zvuku (2)

- rozmach gramofonového průmyslu před 1. sv. válkou
 - po znárodnění SUPRAPHON
 - stále chybí instituce typu Národní zvukový archiv
 - pokusy v 90. letech 20. století neúspěšné
 - znovuoživení s příchodem Virtuální národní fonotéky:
 - 2012 v MZK digitalizace desek
 - vytvoření portálu (databáze) a sběr dat z institucí
 - 2015-2017 propagace, osvěta atd.
 - od 2016 stagnace portálu

Stručně z historie nahrávání zvuku (3)

Základní způsoby analogového záznamu zvuku jsou:

- záznam mechanický
 - zahrnuje záznam na fonografické válečky, různorodé formáty gramofonových desek a další méně obvyklé formáty záznamu (užívané například v hracích strojích)
- optický záznam zvuku
 - zaujímá zvláštní místo, byl využíván především ve filmovém průmyslu a pro samotný zvukový záznam pouze výjimečně
- magnetický záznam zvuku
 - záznam na drátu, všechny druhy magnetofonových pásů, analogové magnetofonové kazety

Program semináře

1. Proč jsou zvukové dokumenty ohroženy. Stručně z historie nahrávání zvuku
2. Aktuální situace v ČR
3. Virtuální národní fonotéka

PŘESTÁVKA

4. Příklady dobré praxe v zahraničí
5. Zpracovávání zvukových dokumentů. Průzkumy v paměťových institucích
6. Zásady ochrany a digitalizace zvukových dokumentů. VISKy
7. Diskuse

Aktuální situace v ČR - negativa

- v ČR neexistuje:
 - kompletní evidence o domácí produkci
 - soupis všech institucí, spravujících ZD
 - kompletní informace o stavu fondů ZD a stavu jejich zpracování
 - souborné diskografické publikace
 - evidence již digitalizovaných záznamů
 - koordinační centrum všech aktivit jednotlivých institucí
 - finanční účelová podpora státu
- nemůžeme se měřit se zahraničím (nemáme zdigitalizováno)
- zapojit se do projektů (Europeana Sounds)

Aktuální situace v ČR - zlepšuje se

- Státní kulturní politika a Koncepce rozvoje knihoven 2018-22
- zastoupení v UKR - snad
- funkční portál VNF - nově ve správě NTK
- VISKy připravené pro ZD (VISK5, VISK7)
- VNF na cestách 2016 - semináře: ČB, Brno, Praha, HK, Zlín, Olomouc, Liberec
- projekt Nový fonograf v NM - na historické nosiče
- nastavení procesů ochrany, digitalizační linky, metodiky...
- silné kontakty se zahraničím

Co se podařilo - co máme

▪ Návrh Koncepce pro ochranu a zpřístupňování zvukových dokumentů v ČR (z r. 2015):

- Typy nosičů a hrozby degradace
- Historie zvuku a snah o vybudování národní fonotéky
- Evidence a průzkumy
- Aktéři a spolupráce
- Edukace
- Digitalizace a technologie

Dostupná na [portále VNF](#).

Co ještě máme

- Publikace
 - [Český katalog nahrávek ...ESTA 1930-1946](#)
 - [Gramatika etiket gramofonových desek](#)
 - [Recorded Sound in Czech Lands 1900-1946](#)

+

- Virtuální národní fonotéku
- e-konferenci
- pracovní skupinu?
- [Nový fonograf](#) - projekt NM

Program semináře

1. Proč jsou zvukové dokumenty ohroženy. Stručně z historie nahrávání zvuku
2. Aktuální situace v ČR
3. Virtuální národní fonotéka

PŘESTÁVKA

4. Příklady dobré praxe v zahraničí
5. Zpracovávání zvukových dokumentů. Průzkumy v paměťových institucích
6. Zásady ochrany a digitalizace zvukových dokumentů. VISKy
7. Diskuse

<https://www.narodnifonoteka.cz/>

NTK
VIRTUÁLNÍ NÁRODNÍ FONOTÉKA

 0 položek [To se mi líbí 162](#)

[Hledat](#) [Pokročilé vyhledávání](#)

Možnosti vyhledávání

- Historie vyhledávání
- Pokročilé vyhledávání

Objevte více

- Procházení katalogu

...aby každý stát soustředil a uchoval v nějaké národní diskotéce cenné desky obsahující jednak národní folklór, jednak vynikající díla domácích skladatelů nebo výkonných umělců a uměleckých souborů, pokud jsou nahrána na gramofonových deskách. Tak by vznikl skutečný archiv národní hudby v autentickém a vrcholném provedení, archiv sloužící k mezinárodní propagaci domácího umění, k rozšiřování rádiem, k vědeckému studiu atd. – věc jistě žádoucí.

Karel Čapek

O projektu

Obsah a cíle VNF

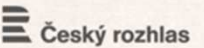
Virtuální národní fonotéka má za cíl informovat o existenci, místě uložení a podobě daného zvukového dokumentu.

Poskytovatelé dat

 MORAVSKÁ ZEMSKÁ KNIHOVNA

 Národní knihovna České republiky
National Library of the Czech Republic

 Český rozhlas

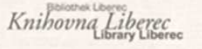

 Městská knihovna v Praze

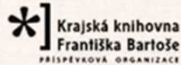

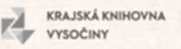

 Knihovna Liberec
Library Liberec

 Krajská knihovna Františka Bartoše
PRÍSPĚVOKOVÁ ORGANIZACE

 KRAJSKÁ KNIHOVNA VYSOČINY

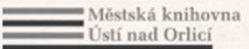
 KMHR
Knihovna města Hradce Králové

 Knihovna Jiřího Mahena v Brně

 MěK
Městská knihovna v Přerově

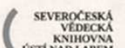
 Městská knihovna Ústí nad Orlicí

 Radioteka.cz

 RADIOSERVIS

 audioteka.cz

 SEVEROČESKÁ VĚDECKÁ KNIHOVNA ÚSTÍ NAD LABEM

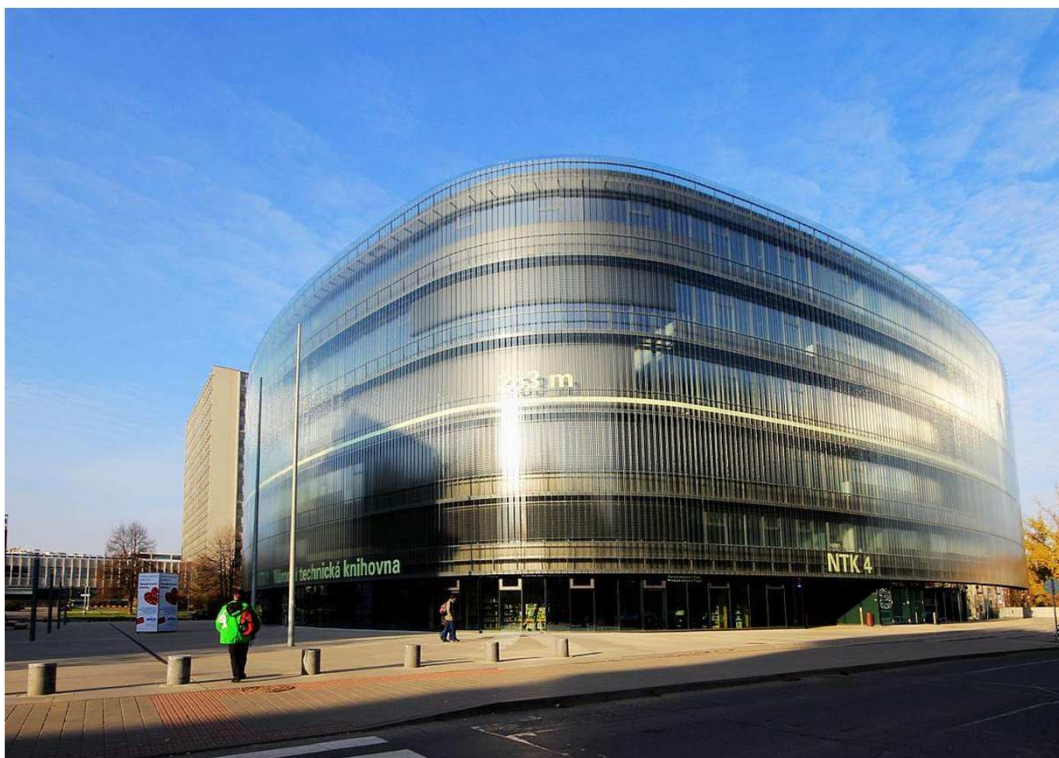
 KNIHOVNA
m. st. p. l. a. z. x.

Virtuální národní fonotéka - stručná historie

- **konec 90. let** - České muzeum hudby (Národní muzeum) + Moravská zemská knihovna v Brně → neúspěšné granty
- stále scházelo (a schází):
 - národní instituce pro zvuk = standardy, metodologie....
 - komplexní přehled o zvukových sbírkách + institucích
 - evidence probíhající digitalizace
- **2012** - VNF vznikla v Moravské zemské knihovně
- **2015–2017** - nedostatek pracovních a finančních kapacit
- **2018** - VNF přemístěna do Národní technické knihovny

Virtuální národní fonotéka - stručná historie

- **2018** - VNF přemístěna do Národní technické knihovny

Co je Virtuální národní fonotéka

- **webový portál** - specializovaná **databáze**, poskytující informace o:
 - **existenci, lokaci a podobě** zvukových dokumentů
 - online přístup bez jakýchkoliv omezení
- sbírka zvukových nahrávek na **různých nosičích**
- spojuje **různé tvůrce metadat** (*knihovny, archivy, nahrávací firmy, soukromé instituce, jednotlivce*)
- **centrální přístupový bod ke zvuku**

NTK

50°6'14.083"N, 14°23'26.365"E

Národní technická knihovna
National Technical Library

210 mm

Institute přispívající do VNF

Institute přispívající do VNF

- sklízíme data z 25 institucí
- knihovny (celkem 19)
 - Knihovna Jiřího Mahena v Brně (53 000 z.)
 - Knihovna města Hradce Králové (48 600 z.)
 - Městská knihovna v Praze (45 800 z.)
 - Moravská zemská knihovna (34 400 z.)
 - Národní knihovna ČR (27 300 z.)
- další instituce
 - Národní muzeum (7 800 z.)
 - Česká televize - Archiv (10 400 z.)
 - Český rozhlas - Radiotéka (984 z.)
 - Audioteka.cz
 - Supraphon (25 700 z.)
 - AČSFH

Spolupráce s dodavateli

- smlouva o spolupráci
- d. pravidelně přispívá do VNF svými záznamy
- d. zodpovídá za obsahovou i formální správnost předávaných dat
- společné doladování sporných údajů, zobrazení apod.
- údaj o dostupnosti primárního dokumentu

VNF - jak funguje

- volně dostupný open source software (VuFind)
- sklizení dat
 - většinou s využitím **OAI-PMH**
 - příp. jednorázová dávka
- založeno na **MARC 21** (XML)
- unikátní **systémové číslo** záznamu
- **deduplikace** importovaných/zobrazovaných záznamů

VNF - ukázky...

NTK

VIRTUÁLNÍ NÁRODNÍ FONOTÉKA

0 položek

To se mi líbí 162

VIRTUÁLNÍ NÁRODNÍ FONOTÉKA

www.narodnifonoteka.cz

Q Hledat

Pokročilé vyhledávání

Možnosti vyhledávání

- Historie vyhledávání
- Pokročilé vyhledávání

Objevte více

- Procházení katalogu

...aby každý stát soustředil a uchoval v nějaké národní diskotéce cenné desky obsahující jednak národní folklór, jednak vynikající díla domácích skladatelů nebo výkonných umělců a uměleckých souborů, pokud jsou nahrána na gramofonových deskách. Tak by vznikl skutečný archiv národní hudby v autentickém a vrcholném provedení, archiv sloužící k mezinárodní propagaci domácího umění, k rozšiřování rádiem, k vědeckému studiu atd. – věc jistě žádoucí.

Karel Čapek

O projektu

Obsah a cíle VNF

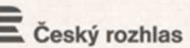
Virtuální národní fonotéka má za cíl informovat o existenci, místě uložení a podobě daného zvukového dokumentu.

Poskytovatelé dat

 MORAVSKÁ ZEMSKÁ KNIHOVNA

 Národní knihovna České republiky
National Library of the Czech Republic

 Český rozhlas

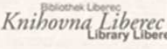
 SUPRAPHON

 Městská knihovna v Praze

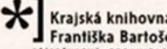

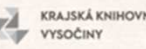

 STŘEDOČESKÁ VĚDECKÁ KNIHOVNA V KLADNĚ

 Knihovna Liberec
Library Liberec

 Krajská knihovna Františka Bartoše
PŘÍSPĚVOKOVÁ ORGANIZACE

 KRAJSKÁ KNIHOVNA VYSOČINY

 KMHR
Knihovna města Hradce Králové

 Knihovna Jiřího Mahena v Brně

 MěK
Městská knihovna v Přerově

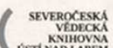
 Městská knihovna Ústí nad Orlicí

 Radioteka.cz

 RADIOSERVIS

 audioteka.cz

 SEVEROČESKÁ VĚDECKÁ KNIHOVNA ÚSTÍ NAD LABEM

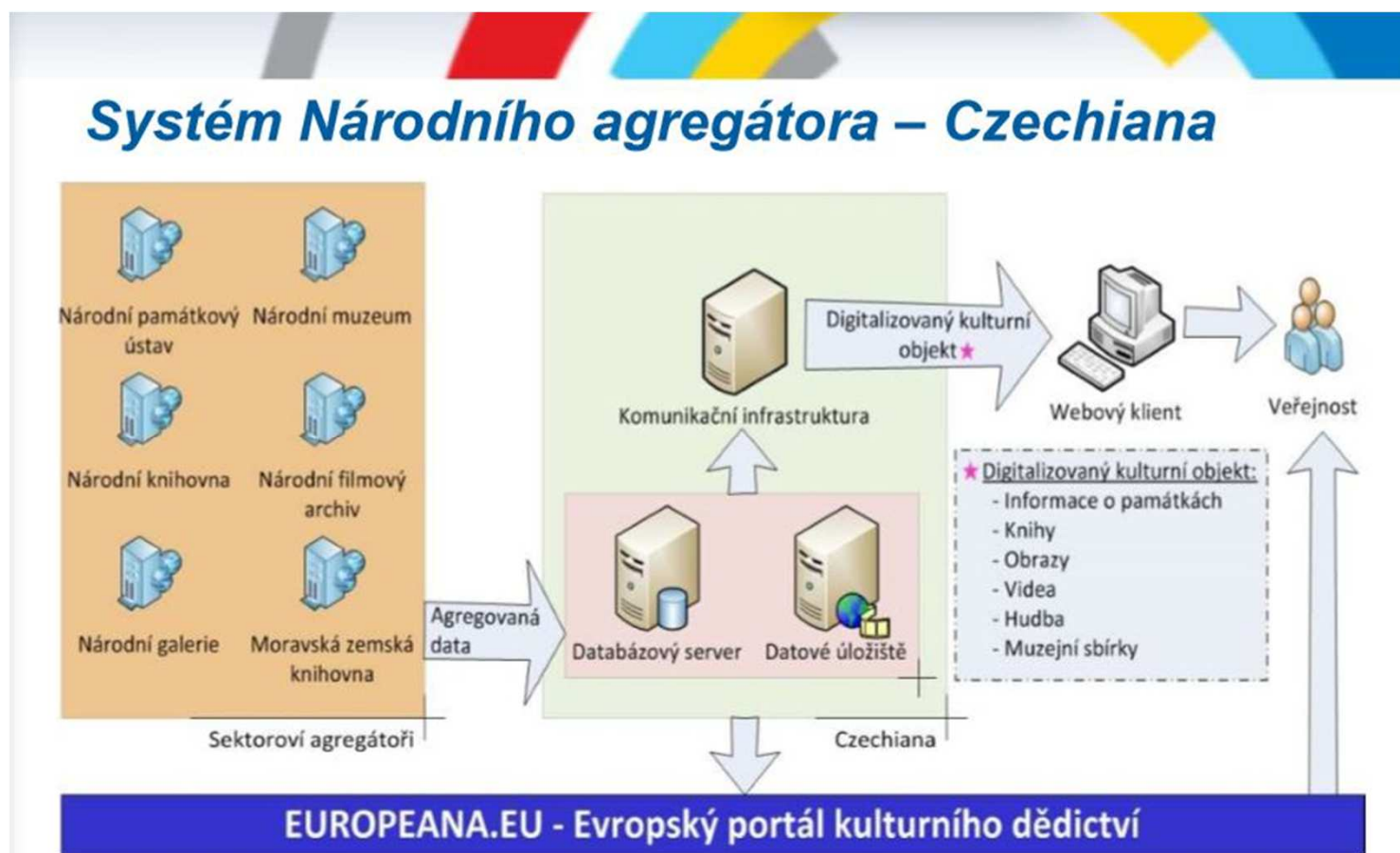
 KNIHOVNA

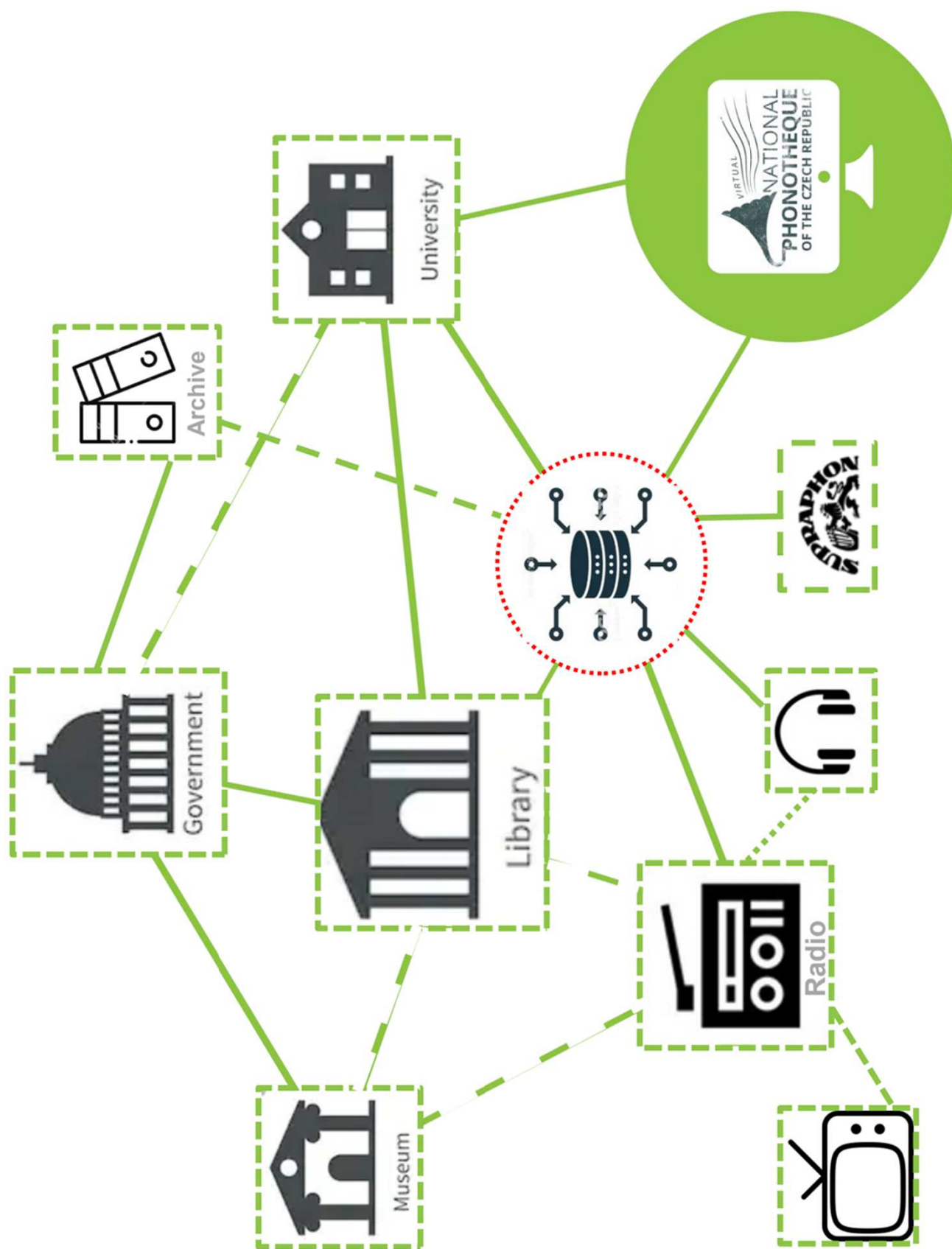
Proč je VNF jedinečná?

- souborný katalog zvuku v České republice
- neobsahuje jen hudbu, ale “**orální historii**”, rozhlasové vysílání, zvuky, atd.
- spojuje **různé tvůrce metadat**
- nejen katalog, ale též **místo pro poslech**:
 - přehrávání vybraných nahrávek (v souladu s **copyrightem!**)
- obohacení bibliografických záznamů o **aktivní odkazy**:
 - na digitalizovanou verzi
 - do e-shopů
 - na web vlastníka záznamu
 - na další příbuzné/relevantní weby

VNF jako sektorový agregátor pro zvukové dok.

VNF - rozvoj spolupráce

- **nová instituce:**
 - Archiv české a slovenské filmové hudby
- jednání s novými dodavateli - **instituce v jednání:**
 - **Český rozhlas – celý zvukový archiv**
 - Národní muzeum - data z projektu Nový fonograf
 - Supraphon – celý zvukový archiv
 - Hudební informační středisko
- a plánujeme další (IDU, AMU, presidentský archiv...)

NTK

50°6'14.083"N, 14°23'26.365"E
Národní technická knihovna
National Technical Library

210 mm

- příklad další spolupráce: Přístup k digitálnímu archivu **Supraphon**

The screenshot shows the NTK (National Technical Library) website. At the top, there's a navigation bar with links like 'eLIB', 'chemTK', 'English', and 'Můj účet'. Below this is a search bar with the text 'Hledání v celém fondu NTK...'. The main content area features a red navigation bar with links: 'Co u nás najdete', 'Služby a podpora', 'Kultura a události', 'O nás', and 'Projekty a inovace'. The page title is 'Digitální archiv Supraphonu v NTK'. The text describes the digital archive of Supraphon, mentioning that it is accessible in the NTK spaces with a Wi-Fi connection. A sidebar on the right contains a 'Kontakt' section with contact information for PhDr. Iva Horová and a 'Důležité odkazy' section with links to the archive, Wi-Fi, registration, and public computers.

NTK
50°6'14.083"N, 14°23'26.365"E
Národní technická knihovna
National Library of Technology

Hledání v celém fondu NTK... Vše 🔍

nebo v jednotlivých zdrojích: [Katalog](#), [e-knihy A-Z](#), [e-časopisy A-Z](#), [e-zdroje](#), ⓘ

Co u nás najdete ▾ Služby a podpora ▾ Kultura a události ▾ O nás ▾ Projekty a inovace ▾ Hledání na webu... 🔍

[Titulní strana](#) / [Projekty a inovace](#) / Archiv Supraphonu v NTK

Digitální archiv Supraphonu v NTK

Registrovaným zákazníkům jsme k poslechu zpřístupnili **kompletní digitální archiv** vydavatelství Supraphon.

Archiv je přístupný v **prostorách NTK** na všech zařízeních přihlášených k **wifi NTK (NTK-Simple)** na adrese archiv.supraphon.cz. K přístupu do archivu lze rovněž využít veřejné počítače ve volném výběru. Půjčujeme také sluchátka.

Archiv obsahuje

- 100 tisíc skladeb
- 55 tisíc skladeb populární hudby
- 30 tisíc nahrávek vážné hudby
- 8 tisíc skladeb folklórních nebo dechovky
- 3 tisíce nahrávek jazzu
- 5 tisíc nahrávek mluveného slova

O Supraphonu

Hudební vydavatelství Supraphon je historicky nejvýznamnější českou gramofonovou firmou. Značka Supraphon - původně název ve své době moderního elektrického gramofonu - byla zaregistrována v roce 1932. Přečtěte si o [historii firmy](#).

Kontakt

PhDr. Iva Horová
✉ iva.horova@techlib.cz
☎ 232 002 464

[Vstup do archivu](#)

Důležité odkazy

- [Supraphon - digitální archiv](#)
- [Wi-Fi v NTK](#)
- [Registrace v NTK](#)
- [Veřejné počítače](#)

NTK

50°6'14.083"N, 14°23'26.365"E

Národní technická knihovna
National Technical Library

210 mm

Přestávka (15 min.)

VNF - přístupy, statistiky

▪ Portál:

- komplexní informace
- aktuality - sledujte

▪ Statistiky:

- přístupy do databáze - Google Analytics
- oproti předchozím letům v NTK vzrostly přístupy o cca 30 %
- plánujeme sofistikovanější nastavení
- počet jednotlivých návštěv roste
- ale musíme více sledovat uspokojení potřeb

Přístupy do VNF (denní průměr 300 návštěvníků)

Národnifonoteka.cz

www.narodnifonoteka.cz

Active Users

Jan 1, 2019 - Sep 24, 2019

Active Users

☒ 1 Day Active Users

☐ 7 Day Active Users

☐ 14 Day Active Users

☐ 28 Day Active Users

February 2019

March 2019

April 2019

May 2019

June 2019

July 2019

August 2019

September 2019

1 Day Active Users

215

% of Total: 100.00% (215)

7 Day Active Users

1,305

% of Total: 100.00% (1,305)

14 Day Active Users

2,520

% of Total: 100.00% (2,520)

28 Day Active Users

4,668

% of Total: 100.00% (4,668)

Přístupy do VNF (dle měsíců)

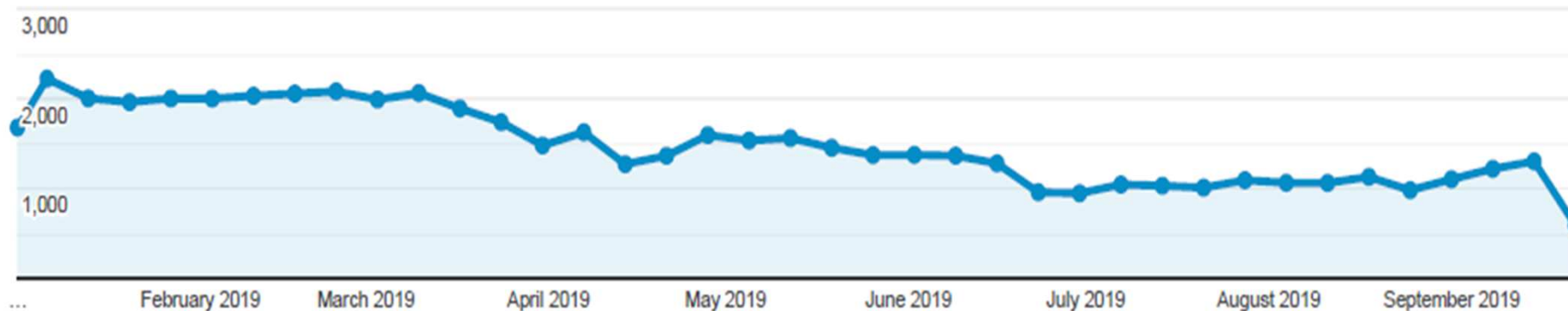
Audience Overview

 All Users
100.00% Users

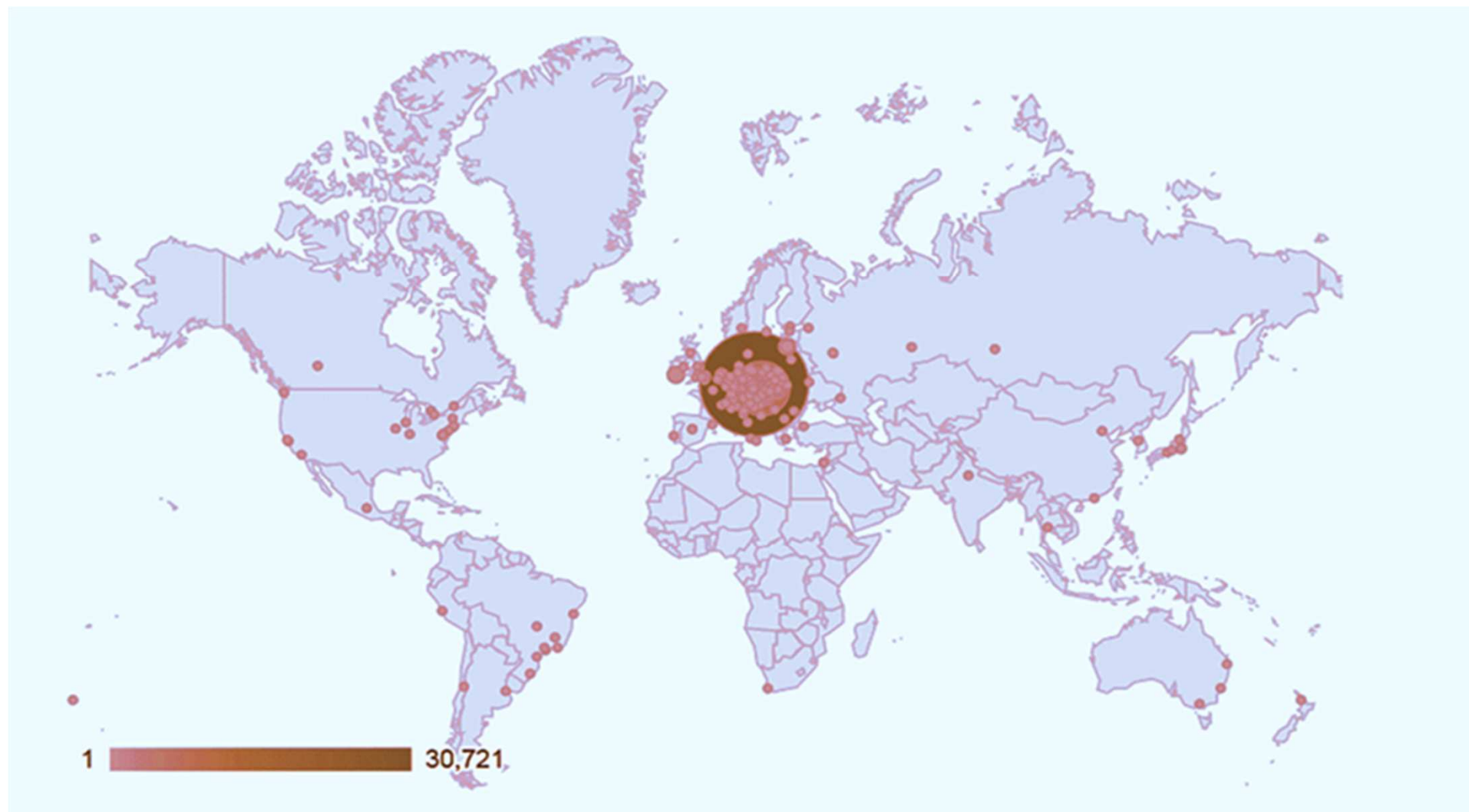
Jan 1, 2019 - Sep 24, 2019

Overview

● Users

Návštěvnost máme i ze světa...

VNF - současnost

- získali jsme dotaci z projektu VISK 1
- Vyhodnocení průzkumu uživatelů:
 - dotazník na portálu
 - od 7. ledna do 3. dubna 2019
 - 9 otázek
 - 243 odpovědí

VNF - projekt VISK 1 - rok 2019

- 4 workshopy (v KK) a 2 výběrové přednášky (UK a MU)
- nové funkce pro správu a uživatele:
 - stahování záznamů z VNF do lokálních katalogů
 - širší možnosti vyhledávání (a sjednocení terminologie)
 - poslechový komfort
 - podrobnější statistiky
 - automatizované reporty...
- návrh revize metadatového setu (s ohledem na muzea, archivy)
- tvorba „**znalostní databáze**“: metodiky, infozdroje, kontakty, články...)
- návrh modernizace designu i obsahu webového portálu VNF

A vedle projektu - konkrétní plány 2019

- **Analýzy:**
 - průzkum potřeb popisu ZD (metadata)
 - zahraniční „fonotéky“ a jejich funkce
 - SW nástroje, služby
- zapojovat nové instituce - uzavírat smlouvy
- úzká **spolupráce s Národním muzeem**: obsahový garant, dodávání dat, digitalizace...
- nově navrhovaná organizační struktura (ve smlouvě s NM):
 - Rada VNF - výkonný řídicí orgán
 - koordinátoři za NM a NTK
 - PS - poradní, z dodavatelů a odborníků z praxe

NTK

50°6'14.083"N, 14°23'26.365"E

Národní technická knihovna
National Technical Library

210 mm

Spolupráce s novými institucemi

Zapojte se do VNF

Kontaktujte nás - domluvíme detaily

Pracovní skupina VNF

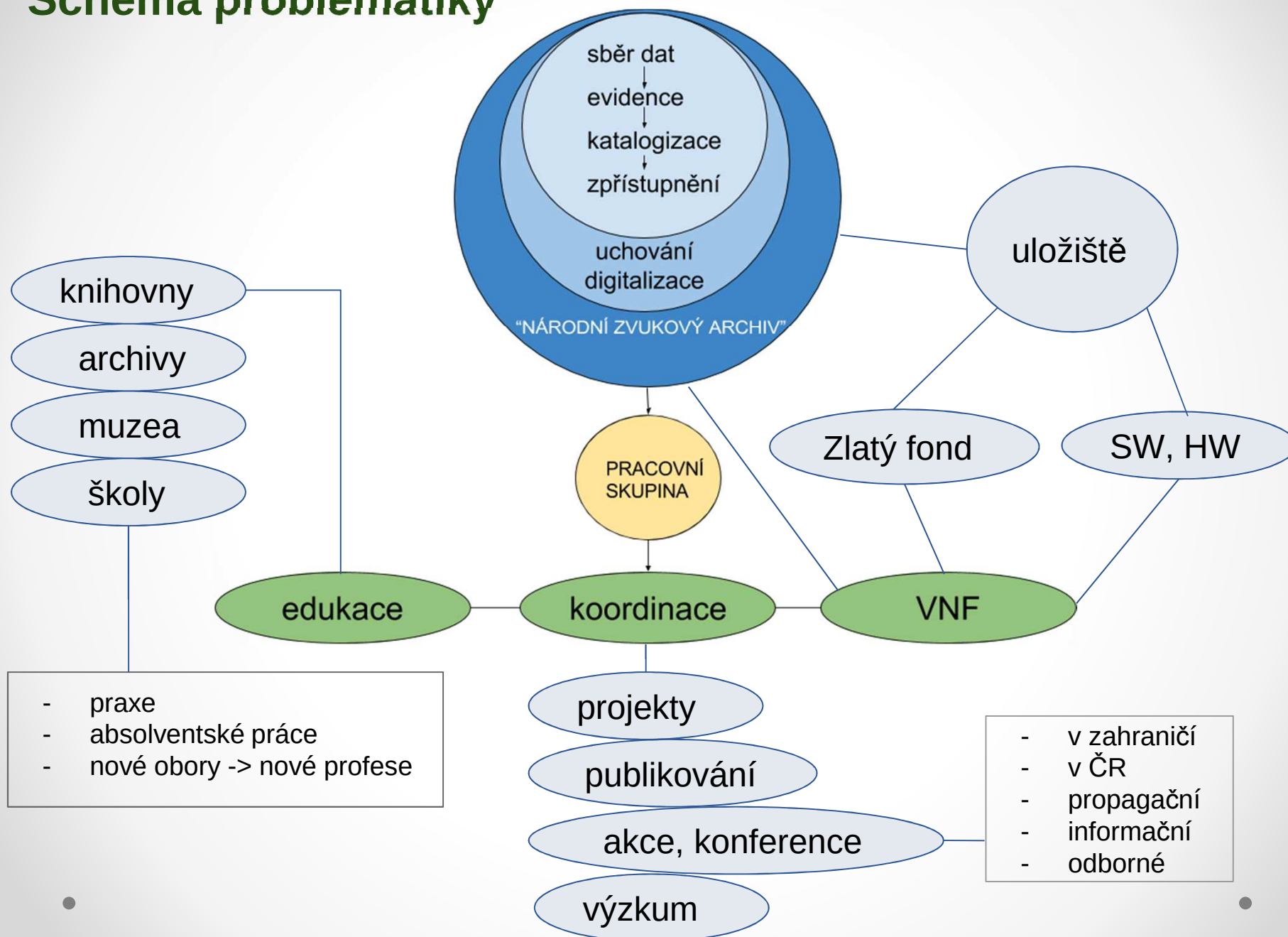
- již ustavena pod MZK – nefunkční
- chceme oživit
- představy o jejím složení a fungování
- hledáme optimální nastavení
- zapojení odborné veřejnosti
- zapojené dodavatelů
- potřebujeme aktivní členy

Co vše je třeba řešit:

- Instituce: knihovny, archivy, muzea, veřejnoprávní, soukromé... a stát
 - aktéři: knihovníci, muzikologové, zvukaři, IT, učitelé, sběratelé...
 - procesy: sběr, evidence, katalogizace, zpřístupnění, archivování
 - nové procesy: uchovávání – digitalizace – dlouhodobá archivace
 - IKT: „historické“ know-how, HW, SW, rozvoj, provoz, údržba
 - metodiky, standardy, příručky
 - edukace: nové činnosti, znalosti, profese, předávání vědomostí
 - různé formy: semináře, workshopy, kurzy, řádná výuka
 - výměna znalostí: konference, publikování
 - hledání financí, projekty
 - spolupráce, koordinace, metodické vedení
 - propagace: domů a do světa
- Nové souvislosti: diskografie, historie, výzkum, nová kreativita...

Schéma problematiky

Ještě několik pozitiv

- jsme na **sociálních sítích** ([Facebook](#))
- VNF získala cenu konference **INFORUM 2017**
- zahraniční hosté - přednášky, workshopy
- **semináře** VNF na cestách 2016: ČB, Brno, Praha, HK, Zlín, Olomouc, Liberec
- prezentování v **zahraničí**
- **ÚKR** - podskupina
- projekt **Nový fonograf**

SAVE A SOUND IN THE CZECH REPUBLIC

Helena Novotná, Iva Horová

AIMS
The aim of the project is to create a digital archive of sound documents in the Czech Republic. The project is a joint effort of the National Library of the Czech Republic and the National Library of the United Kingdom. The project is a joint effort of the National Library of the Czech Republic and the National Library of the United Kingdom.

NUMBERS
The National Library of the Czech Republic has approximately 134 archives. The National Library of the United Kingdom has approximately 134 archives. The National Library of the Czech Republic has approximately 134 archives. The National Library of the United Kingdom has approximately 134 archives.

RESOURCES
The National Library of the Czech Republic has a large collection of sound documents. The National Library of the United Kingdom has a large collection of sound documents. The National Library of the Czech Republic has a large collection of sound documents. The National Library of the United Kingdom has a large collection of sound documents.

TEAM
The National Library of the Czech Republic has a team of experts. The National Library of the United Kingdom has a team of experts. The National Library of the Czech Republic has a team of experts. The National Library of the United Kingdom has a team of experts.

NTK
National Library of the United Kingdom

UKA 47th Annual Conference, 25-29 September 2016
Library of Congress, Washington D.C. USA

Křest knihy na velvyslanectví ve Washingtonu

Program semináře

1. Proč jsou zvukové dokumenty ohroženy. Stručně z historie nahrávání zvuku
2. Aktuální situace v ČR
3. Virtuální národní fonotéka

PŘESTÁVKA

4. Příklady dobré praxe v zahraničí
5. Zpracovávání zvukových dokumentů. Průzkumy v paměťových institucích
6. Zásady ochrany a digitalizace zvukových dokumentů. VISKy
7. Diskuse

Situace v zahraničí

- rozvíjí se i ve státech “rozvojových” (Afrika apod.)
- mezinárodní odborné asociace, národní spolky
- velké instituce a týmy odborníků (British Library, Phonogramm Archiv, Austrálie, Afrika....)
- existence velkých projektů (Save our Sound, ...)
- dotováno státem, součástí běžné činnosti
- digitalizace ve velkém rozměru
- velká pozornost věnována orální historii
- výměny odborníků mezi zeměmi, stáže...
- projekty podporované vládami...

Situace v zahraničí - KVÍZ č. 3

- ot. č. 5: **Znáte nějaké zahraničí databáze s hudebním obsahem?**
- ot. č. 6: **Znáte nějakou mezinárodní asociaci, věnující se zvukovým dokumentům?**

NTK

50°6'14.083"N, 14°23'26.365"E

Národní technická knihovna
National Technical Library

210 mm

Příklady asociací apod.

Příklady dobré praxe v zahraničí

- [Trove - National Library of Australia](#)
- [Classical Discography](#) “Includes recordings from the LP era, principally from 1950 to 1979, and a substantial and growing number from the 78 rpm acoustic and electrical eras.”
- [Jazz Discography Project](#) “A collector's guide to jazz music CD/FLAC, iTunes/MP3 and vinyl records (LP/EP/45/78, etc.): Blue Note, Prestige, Riverside Records”
- [National Jukebox](#) - *Knihovna Kongresu - Library of Congress, Washington, D.C., USA* zpřístupňuje veřejnosti zvukové nahrávky zcela zdarma. Kongresový Jukebox obsahuje nahrávky z mimořádných sbírek Knihovny Kongresu, které jsou uskladněny a zpracovávány v Packardově kampusu pro audiovizuální uchovávání - Packard Campus for Audiovisual Conservation a dalších přispívajících knihovnách a archivech.
- [British Library Sounds](#) - Fonotéka Britské knihovny má 50 000 záznamů a jejich související dokumentaci z rozsáhlých sbírek unikátních zvukových nahrávek knihovny z celého světa a pokrývají celou škálu nahraného zvuku: hudba, drama a literatura, ústní historie a divoká příroda.

Příklady dobré praxe v zahraničí (2)

- [Das Phonogrammarchiv](#) - Österreichs wissenschaftliches audiovisuelles Archiv - Rakouská akademie věd - Wien, Austria. An institute of the Austrian Academy of Sciences, is the oldest sound archive in the world. Since September 2001 the activities of the Phonogrammarchiv also include the archiving and preservation of videographic research documents.
- [Das Deutsche Musikarchiv](#) Německé národní knihovny - představuje centrální přístupový bod k hudebninám a zvukovým nosičům. Zahrnuje vše od počátků nahrávání zvuku a obsahuje všechny typy nosičů. Najdete zde i nahrávky české Esty.
- [UCSB Cylinder Audio Archive](#) - zve k poslechu fonováleček a k seznámení se s jejich historií.
- [DAHR – Discography of American Historical Recordings](#)
- [DISCOGS](#) komerční, zprostředkování prodeje, celosvětová produkce, včetně nahrávek československých, dobrá struktura
- [The Lindström Project](#) - zabývá se kompilací a kompletním seznamem všech standardních desek (78 ot/m) vydaných firmou Carl Lindström Company po celém světě

Zvukové dokumenty v zahraničí

LIBRARY OF
CONGRESS

{BnF} Bibliothèque
nationale de France

Zvukové dokumenty v zahraničí (2)

www.bac-lac.gc.ca/eng/discover/films-videos-sound-recordings/virtual-gramophone/Pages/virtual-gramophone.aspx

Government of Canada / Gouvernement du Canada

Canada.ca | Services | Departments | Français

Library and Archives Canada

Search BAC-LAC.gc.ca Search

Discover the Collection ▾ Online Research ▾ Copies & Visiting ▾ Services and programs ▾

Home → Discover the Collection → Films, Videos and Sound Recordings → Virtual Gramophone

Virtual Gramophone

Search: Database

Advanced Search: Database

Search help

Multi-media

Audio

RSS feeds

Videos

Virtual Gramophone: Canadian Historical Sound Recordings

Virtual Gramophone is a multimedia website devoted to the early days of Canadian recorded sound, providing an overview of the 78-rpm era in Canada. The database contains information for 78-rpm and cylinder recordings released in Canada from 1900 to 1950, as well as foreign recordings featuring Canadian artists and/or compositions. Each

Příklady pro inspiraci ze zahraničí

- adoptujte si svoji nahrávku
- playlisty
- rejstříky
- obrázky etiket
- metadata “pro lidi”
- terminologické slovníky
- nápovědy
- integrovaný zvuk
- kompletní sbírky, tematické celky
- obohacování dat
-

Browser tabs: Mj disk - Disk Google, 20190322_Outline_VMF.pptx, Publikace a další tematické, Index | UCSD Cylinder Audio, Discography of American Historical Recordings

Address bar: <https://beta.library.ucsb.edu>

Discography Of American Historical Recordings

[Browse](#)
[Search](#)
[Resources](#)
[News](#)
[About](#)

Featured Artist

W.S. Gilbey
(1865-1914)

On this Date...
6/7/1927

**Mother Goose Suite (Ma
where Foyes)** (Columbia
Matrix 35253, later 3 was
recorded by Walter
Graham, New York
Symphony Orchestra in
New York, New York)

Discography of American Historical Recordings

Welcome to the Discography of American Historical Recordings (DAHR), a database of master recordings made by American record companies during the 78rpm era. It is part of the American Discography Project (ADP)—an initiative of the University of California, Santa Barbara and the Packard Humanities Institute that is edited by a team of researchers based at the UCSB Library.

DAHR is an expansion of the Encyclopedic Discography of Victor Recordings (EDVR) incorporating previously published discographic data licensed from various publishers, adding them into the search and display framework of DAHR. Documentation of the activities of the Victor Talking Machine Company and RCA Victor derives primarily from consultation of publications of the companies and original documents held in the archives of Sony Music Entertainment in New York City. DAHR entries describing recordings made by Columbia Records, the Berliner Gramophone Co., Oklah Records, Zonophone Records, Leeds & Catlin Records, and Decca are based on [authoritative published discographies](#), supplemented with new research, examination of recordings in the collections of the University of California Santa Barbara Library, and submissions from record collectors and archives.

To begin your research, enter names, titles, places, matrix or catalog numbers below, or click on the advanced browse or search buttons above.

What's Online and What's Coming

DAHR currently includes information on more than 261,000 master recordings (masters) made by Victor, Columbia, Oklah, Berliner, Edison, Zonophone, Leeds & Catlin, Brunswick, and Decca. Details on the editing progress on each company's masters is [here](#).

The ADP is also a partner with the Library of Congress [National Jukebox](#) project and provides most of the cataloging data used in the Jukebox. As a result of this partnership, 10,000 recordings made by Victor between 1900 and 1925 can be streamed online. Digitization of Edison Discs is currently underway with new content added weekly, and the digitization of Columbia, Zonophone, and Oklah recordings prior to 1925 is in progress and

News

15,000 Additional Audio Files are Accessible

March 26th, 2019
By Sam Brylawski and David Seibert

We are very pleased to announce that this week we added approximately 15,000 audio ...

[Read More »](#)

DAHR in 2019

February 12th, 2019
By Sam Brylawski and David Seibert

výsledek dotazu a umožní hned spustit přehrávač

NTK

50°6'14.083"N, 14°23'26.365"E

Národní technická knihovna
National Technical Library

210 mm

Přestávka (5 min.)

Program semináře

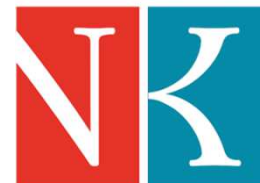
1. Proč jsou zvukové dokumenty ohroženy. Stručně z historie nahrávání zvuku
2. Aktuální situace v ČR
3. Virtuální národní fonotéka

PŘESTÁVKA

4. Příklady dobré praxe v zahraničí
5. Zpracovávání zvukových dokumentů. Průzkumy v paměťových institucích
6. Zásady ochrany a digitalizace zvukových dokumentů. VISKy
7. Diskuse

Zpracovávání zvukových dokumentů

- NK - standardizace:
 - RDA, MARC21
 - minimální záznam, ale...
 - příklady?
 - české interpretace?
 - co muzejní a archivní knihovny?
 - pracovní skupina při NK - situace?
 - terminologie?

- A co vlastně potřebujeme a pro koho...?
- proto průzkum potřeb popisu ZD (metadata)

Průzkumy v paměťových institucích

- další stupeň zkoumání (dříve zaměřeno na existenci sbírek)
- rozdílnost praxe - rozdílnost institucí
- průzkum ve všech typech (knihovny, muzea, archivy)
- otázky ve 4 blocích
 - obsah sbírky
 - způsob popisu
 - doplňování
 - zpřístupňování
- adresář
- příprava dotazníku
- vyhodnocení a využití výsledků

Program semináře

1. Proč jsou zvukové dokumenty ohroženy. Stručně z historie nahrávání zvuku
2. Aktuální situace v ČR
3. Virtuální národní fonotéka

PŘESTÁVKA

4. Příklady dobré praxe v zahraničí
5. Zpracovávání zvukových dokumentů. Průzkumy v paměťových institucích
6. Zásady ochrany a digitalizace zvukových dokumentů. VISKy
7. Diskuse

KVÍZ č. 4

- ot. č. 7: **Jak nejspolehlivěji ochráníme zvukové nosiče pro budoucí generace?**

Podmínky pro digitalizaci zvuk. dokumentů

- dokončit průzkumy sbírek
 - jejich evidence a zpracování – práce na léta
 - stanovit aspekty výběru k digitalizaci (včetně analýzy obsahu)
 - dostupné české metodiky, standardy, doporučení
 - správné formáty
 - workflow na míru
 - kooperace, koordinace
 - financování
 - technologie, SW řešení
 - zálohování, LTP - možnosti
- **A poučení aktéři: zaměstnanci, manažeři, státní úředníci atd.**

Zásady ochrany a digitalizace ZD

1. ochrana fyzických nosičů
 2. ochrana digitálních dat
- Technický standard **IASA TC03**
 - Technical Committee, The safeguarding of the Audio Heritage: Ethics, Principles and Preservation Strategy

Zásady ochrany a digitalizace ZD (2)

- Fyzická **ochrana**:
 - skladování - podmínky, specifika jednotlivých nosičů
 - očištění
 - obaly, stavění
 - manipulace
 - transport
- **Mgr.** práce: Návrh modelového řešení pro dlouhodobé uchovávání vybraných typů zvukových dokumentů v paměťových institucích České republiky (KISK, 2018)
- **METODIKA**: Manipulace s historickými nosiči a jejich ochrana

Základy ochrany a digitalizace ZD (3)

- vlastní proces digitalizace - workflow
- repozitáře
- dlouhodobé uložení dat
- bitová ochrana
- digitální kurátorství
 - seminář v NTK: Michal Konečný (listopad)
 - v rámci AKM: Bertram Lyons

Zatím tato oblast u nás není dostatečně rozpracována, stadium vývoje - viz projekt [Nový fonograf](#)

Zvukové dokumenty v programu VISK

- dotační okruhy ušité jen pro tištěné dokumenty
- jednání s MK a splnění podmínek:
 - příprava standardů
 - aktualizace okruhů v dokumentaci
 - spolupráce s garanty a komisemi
- 2015 - **VISK 5** rozšířen o retrokonverzi či rekatalogizaci zvukových dokumentů
- 2016 - VISK 7 rozšířen o digitalizaci zvukových dokumentů

NTK

50°6'14.083"N, 14°23'26.365"E

Národní technická knihovna
National Technical Library

210 mm

Diskuse

NTK

50°6'14.083"N, 14°23'26.365"E
Národní technická knihovna
National Technical Library

210 mm

Děkujeme za pozornost

PhDr. Iva Horová

(iva.horova@techlib.cz)

Mgr. Iva Malinová

(iva.malinova@techlib.cz)